

22. Pelikánov seminár, Milovy

Bezpečnostné zásady pri leteckej záchrane v horách

Ing. Juraj Rokfalusy, Ing. Viliam Krivák
Letisko Poprad-Tatry, Air Transport Europe Poprad

Ing. Juraj Rokfalusy

obchodno-prevádzkový riaditeľ,
Letisko Poprad-Tatry, a.s.

Ing. Viliam Krivák

vedúci posádok,
ATE, sro.

spoluautori prednášok o LZS
na národných a medzinárodných
podujatiach:

Kongresy Spoločnosti urgentnej
medicíny a medicíny katastrof SR
Kongresy HeliMed Hradec Králové

2002	Airmed Interlaken, Švajčiarsko
2005	Airmed Barcelona, Španielsko
2008	Airmed Praha, Česká republika

Stanice VZZS 2011

Air Transport Europe, sro.:
**Banská Bystrica, Poprad, Košice,
Nitra, Bratislava, Žilina, Trenčín**

Air Transport Europe, s.r.o.

- Od roku 1991 prevádzka LZS - Poprad
- Od 1993 akreditované stredisko na výcvik leteckých záchrancov
- Od 1.4.1995 prvé neštátne zdravotnícke zariadenie prednemocničnej starostlivosti – Poprad
- Od roku 2002 spolupráca so švajčiarskou záchrannou organizáciou REGA (nákup vrtuľníkov A109K2)
- Od apríla 2004 člen EHAC

Bezpečnostné zásady

Snaha o maximálnu bezpečnosť:

- nezúčastnených
- záchrancov
- zachraňovaných

Zabudnite na
MEDICOPTER !

Skutočná letecká
záchrana nie je
televízny seriál !

Bezpečnostné zásady

- pred príletom – výber a zaistenie plochy
- prílet – pohyb okolo vrtuľníka
- vykladanie/nakladanie pacienta
- odlet – zaistenie plochy
- špecifické podmienky v noci

Bezpečnostné zásady

- Pri úvodnom kontakte informujte o mieste, kde sa postihnutý nachádza, o prekážkach v okolí a poveternostných podmienkach.
- Možnosť spojenia telefónom, mobilom, rádiom cez dispečing 18 115, 112/155 alebo HZS.

Bezpečnostné zásady

- Lokalizácia miesta nehody !!!
- Meteo – vietor, dohľadnosť, mraky!
- V akom teréne – chodník, stena, žľab, sedlo, suťovisko, kosodrevina, les a pod.
- Počet osôb a oblečenie
- Či sa dá v blízkosti pristáť

Bezpečnostné zásady

- Pred pristátím vrtuľníka odstraňte z pristávacej plochy všetky ľahké predmety.
- Nevyznačujte pristávaciu plochu ľahkými predmetmi (plachty, fólie, pásy, karimatky a pod.).

Bezpečnostné zásady

- Navedenie signálom „Y“ chrbtom k vetru na náveternom okraji plochy – od laikov sa neočakáva presné navedenie, ale označenie miesta nehody.
- Pri zvrátení snehu zostaňte na mieste, neodchádzajte z okraja plochy.

Bezpečnostné zásady

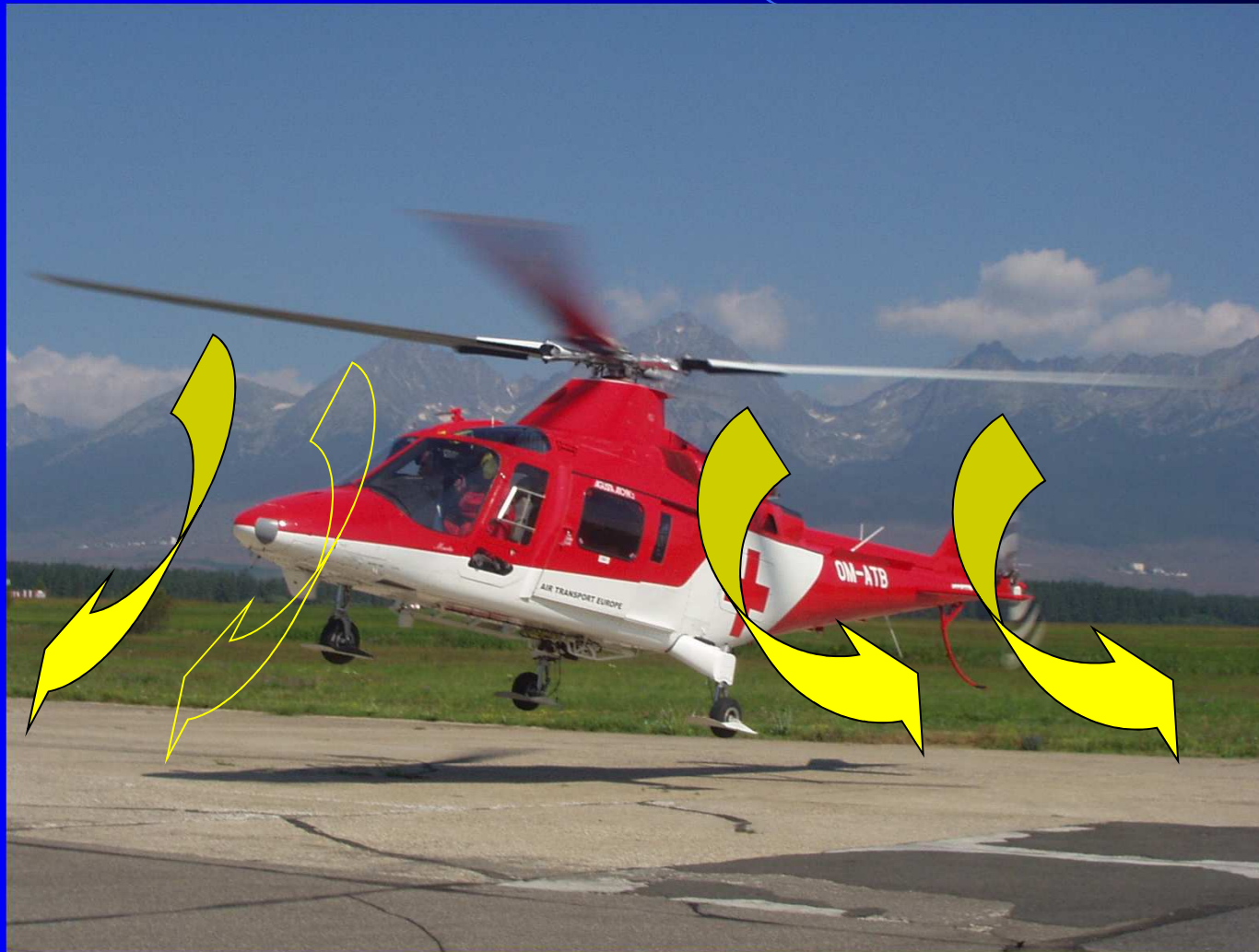
- Pri pristávaní na turistický chodník uzavrite prístup z oboch strán, aby nedošlo k zraneniu prechádzajúcich osôb.
- Zabráňte prístupu nepovolaných osôb ku vrtulníku.

Bezpečnostné zásady

- Ak vrtuľník visí v malej výške nad terénom, nepribližujte sa bez pokynu člena posádky do priestoru pod vrtuľník, kde pôsobí prúd vzduchu od rotora.
- Chráňte si oči pred zvířeným prachom a nečistotami.

Vplyv prúdu vzduchu pod rotorom

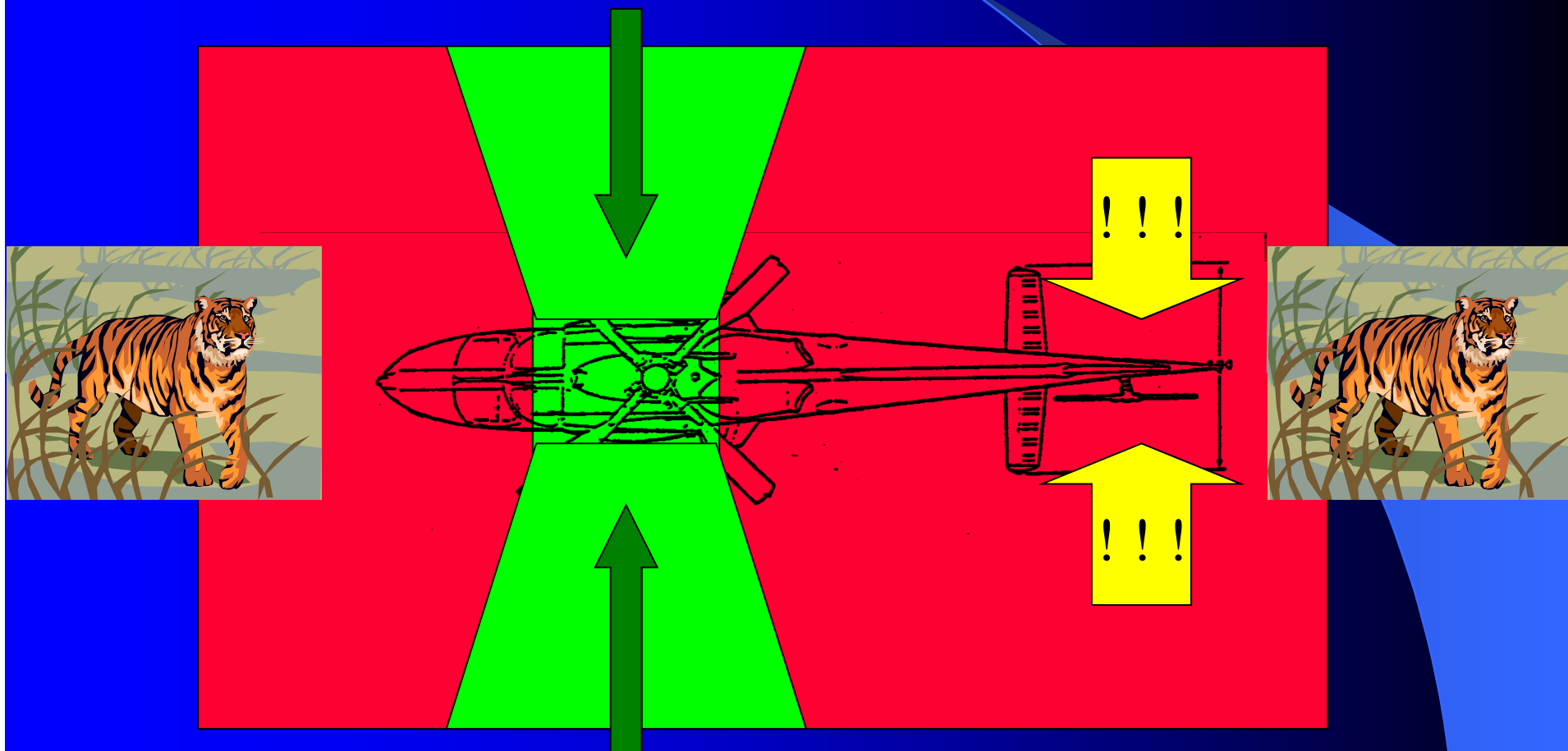

Pozor na zvířený sneh

Bezpečnostné zásady

- Po pristátí sa nikdy nepribližujte k vrtuľníku bez pokynu člena posádky.
- K vrtuľníku pristupujte a odchádzajte od neho len po bezpečnej trase – u A109K2 to je kolmo zboku k bočným posuvným dverám.
- Pohybujte sa normálnou chôdzou – nikdy nebežte!

Pohyb okolo A109K2

Bezpečnostné zásady

- Nakladanie a vykládanie pacienta organizuje posádka vrtuľníka.
- Dvere vrtuľníka otvára a zatvára jedine člen posádky vrtuľníka!
- Venujte pozornosť prizerajúcim sa počas nakladania/vykládania pacienta s točiacimi sa rotormi (najmä deti predstavujú riziko).

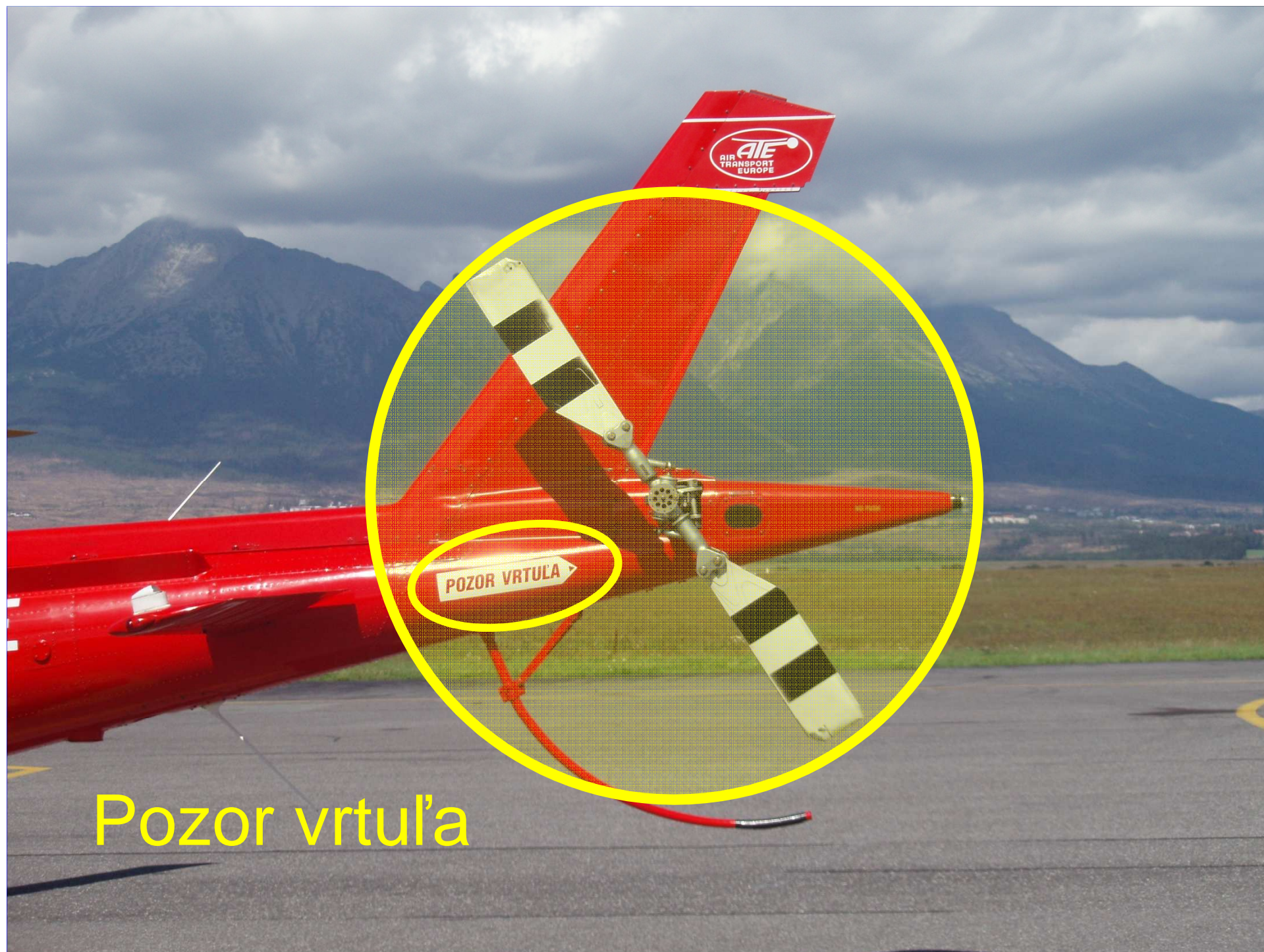

Bezpečnostné zásady

- Nikdy sa nepribližujte k vrtuľníku dole svahom!
- Nikdy sa nepribližujte k chvostovej časti vrtuľníka – neľahajte tigra za chvost!
- V okolí vrtuľníka nefajčite a nemanipulujte s otvoreným ohňom!
- Nedvíhajte žiadne predmety nad úroveň ramien, noste ich rovnobežne s terénom.

Pozor vrtuľa

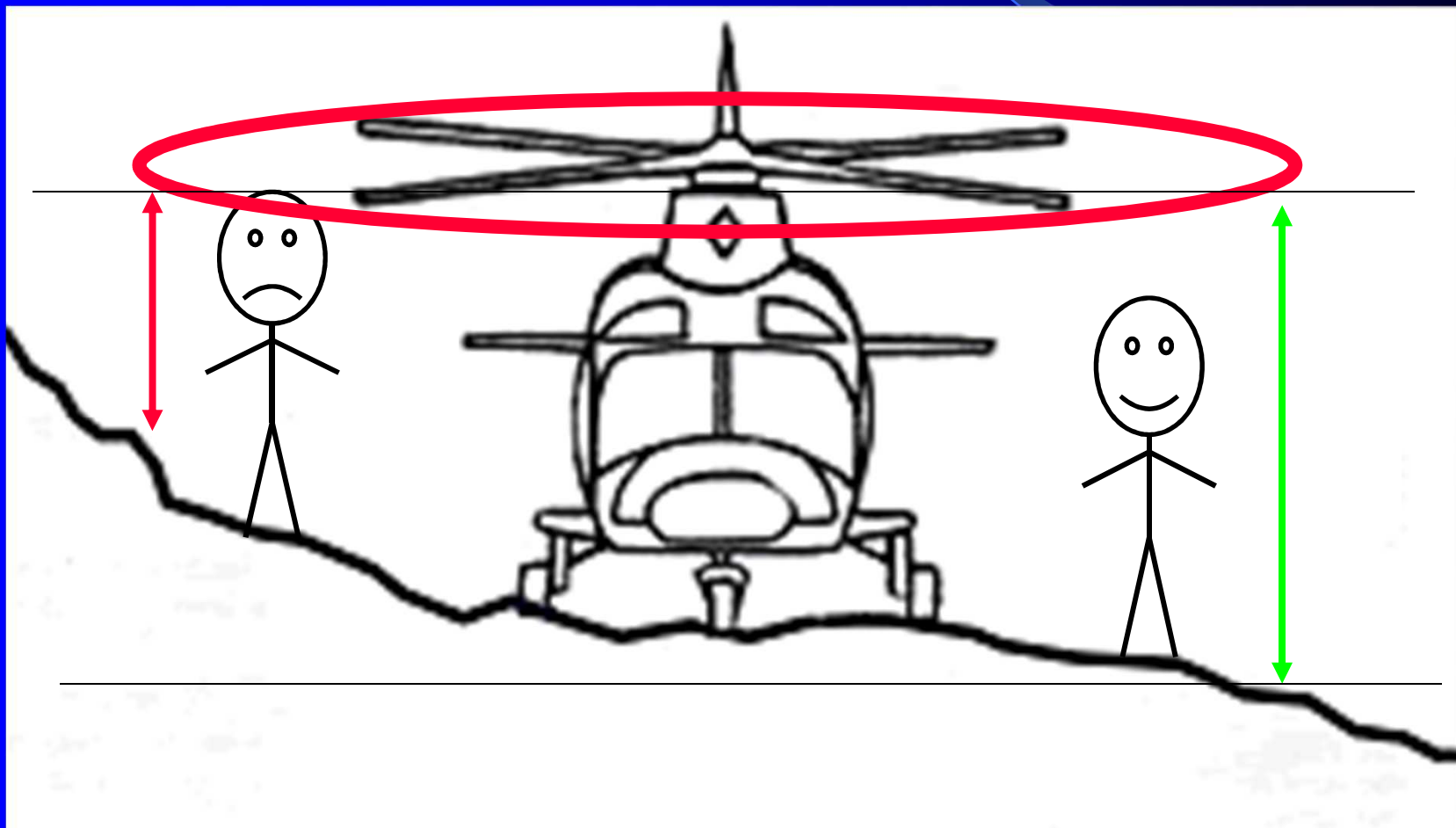
Výška listu rotora vpředu

Pristátie na nerovnom teréne

Pristátie na svahu

Bezpečnostné zásady

Prekážky v tesnej blízkosti plochy :
pri telefonickom kontakte upozorniť posádku
vrtuľníka na prekážky ako káble, plôtiky,
kríky a pod.

Byť videný:

odev výrazných farieb s reflexnými
nášivkami,

v lese použiť oranžové vesty,

prejsť z lesa na čistinku, ak je v blízkosti

Bezpečnostné zásady

- V horolezeckom teréne – riadne zaistenie v stene a obmedziť pohyb, aby nedošlo k uvoľneniu skál alebo pádu horolezeckého materiálu na vrtuľník pod vami.

Bezpečnostné zásady

NOC

- Nikdy nesviet'te priamo na vrtuľník, mohli by ste oslepiť pilota.
- Blikať na upútanie – napr. cyklistická blikačka
- Pozor – tma neumožňuje vidieť prekážky, ktoré sú cez deň zjavné!

Lety v noci

NVG NL93

POUŽITIE NAVIJÁKU

POUŽITIE NAVIJÁKU

Ďakujeme za pozornosť

Juraj Rokfalusy, Letisko Poprad-Tatry, uop@airport-poprad.sk
Viliam Krivák, Air Transport Europe Poprad, krivak@ate.sk